Avdrag, renter og lånegjeld

Avdrag på gjeld utgjør 22,4 mill. kroner i 2018. Dette er innenfor kravet om minsteavdrag etter kommunelovens bestemmelser. Kommunestyret har vedtatt å bruke minsteavdrag fra 2015, og låneavtalene blir på sikt justert etter dette. Renteutgiftene utgjør 12,1 mill. kroner og det er en økning på 0,4 mill. kroner fra 2017. Renten har vært lave også gjennom hele 2018 og det er ikke forventet store endringer i 2019. Det er likevel forventet en forsiktig økning i renten i 2019. I sitt mars møte økte sentralbanken renten med 0,25 % og det er forventet at landet ihvertfall får en renteøkning til i 2019.

Lånegjelden utgjør nå 766,4 (717,1) mill. kroner. Korrigert gjeld etter Riksrevisjonens definisjon (redusert med utlån og ubrukte lånemidler), utgjør 606,9 (620,4) mill. kroner. Dette tilsvarer 80 (73) % av driftsinntekter i 2018.

Når en ser på tabellene nedenfor er ikke lånegjelden i Fræna veldig høy. Det samme gjelder da selvsagt også avdragsutgiftene. Dette forholdet vil endre seg betydelig når de store planlagte investeringer i økonomiplanperioden slår inn.

Som en følge av Fræna kommunes økonomiske situasjon og tidligere registrering i ROBEK-registeret, er det ikke foretatt store investeringer fram til 2016. Det er behov for større investeringer i både innenfor skole og helse- og omsorgssektoren. Dette vil øke gjelden betydelig i økonomiplanperioden, og kommunen må ta høyde for økte finansutgifter. Det må derfor skapes et økonomisk handlingsrom som sikrer inndekningen av disse. Det er ikke et mål i seg selv at kommunen skal ha så lav gjeld som mulig, hvis det samtidig betyr at kommunen ikke ivaretar nødvendige utbygginger og/eller vedlikehold av bygningsmassen.

Riksrevisjonen har gjort en undersøkelse av kommunens låneopptak og gjeldsbelastning. I denne undersøkelsen går det frem at kommuner med høyt gjeldsnivå, svakt driftsresultat og lavt disposisjonsfond vil ha et lite økonomisk handlingsrom. Fræna kommune har nå bygd et tilfredstillende disposisjonsfond, men netto driftsresultat er i 2018 redusert til tilnærmet null. Lånegjelden er ikke unormalt høy i forhold til kommunens inntekter. I 2019 og videre må det derfor bli et helt nødvendig mål å gjenvinne et fornuftig resultat. Det nå gjøres tiltak i 2019 og videre for å gjenvinne handlingsfriheten.

Lånegjeld i % av driftsinntekter

Avdragsutgifter i % av driftsinntekter

	2015	2016	2017	2018
Fræna	3,0	2,8	2,8	2,7
Kostra gruppe 10	3,0	3,2	3,2	3,3
Eide	2,9	3,1	2,8	3,3
Møre og Romsdal	3,7	3,7	3,6	3,8
Landet uten Oslo	3,3	3,4	3,5	3,6

Fond

Regnskapsoversikter

Personvernerklæring